

Előfizetési árak:
 Egész évre . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . 2 „ 50 „
 Egy óra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSETT, Mária-u. 1. sz.
 a kir. ítélőtábla épületével
 szemben,
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó föl-
 szólások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
 PÉCSETT, Mária-utca 1. s.
 a kir. tábla átellenében.
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény
 intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl

Kaleidoszkop.

Pécs, 1897. május 10.

(* *) Európa nyugatán és keletén a legizgatottabb és legszenzációsabb jelenségek, idehaza rendkívüli fontossággal bíró politikai helyzet. — ez a helyzet szignaturája, melylyel egy fölötté mozgalmas időszak befejeződik.

A megrázó párizsi katasztrófának kell tulajdonítani azt a közönyt, melylyel a törökök utolsó farzalsi győzelmét fogadta a közönség, és majdnem úgy látszott, mintha a keleti kérdés, szemben a nyugati katasztrófával, nem érintene bennünket oly közeiről, mint még rövid idővel előbb.

És mily sok politikai visszásság volt az utóbbi időben! A bécsi Reichsrathban szenvedélyes izgatottság jutott felszínre és fejtelenség uralkodik a tanácskozó teremben, hol eddig a szavazattöbbség döntött, de ezután a szóbeli sértések után következő tettelegességek is alig lephetnek meg. Ennek oka abban keresendő, hogy Bánffy-nak osztrák kollegája a csehek érdekében nyelvrendeletet bocsátott ki, melylyel a németek nézete szerint az államnyelvet elnyomta és biztosította a cseh képviselők segélyét a kiegyezésnél.

Igy aztán mi magyarok lettünk igazán csehül a kiegyezéssel, hogy Bánffy b. az apró pénzre váltott jog- és igazságérzet erkölcsi silányságán a kvóta-alkut megköthesse uralma napjainak meghosszab-

bitására. Persze, előbb le kellett rombolni ebben az országban a jog és igazság erkölcsi érzékét, hogy az ekként megrontott nemzetet a kvóta-alku kötelén oda lehessen kötni a legnagyobb jogtalanság és igazságtalanság szégyenoszlopához, mint az öntudatlan barmot, melyet a kvótavásáron most Bánffy licitál; a kikiáltási ár 33 százalék, majd fölverik az egymás közt előre megegyezett árverési hiénák 34, 35, 36 százalékra, minthogy Badei, esetleg utóda, lesz kegyes valamicskét engedni silány bőrünk értékéből.

A hatalmas porosz királyiul, a nagy-nak nevezett Friggyessel szemben, még a mult században az a falusi molnár fejezte ki a porosz nép jog- és igazságérzetét, kinek a palotája mellett zakatoló és neki alkalmatlankodó malmát széthányatással fenyegette. A molnár a jog- és igazságérzet rendíthetlenségével szemébe vágta a hatalmas uralkodónak, hogy az nem lehet, mert tiltja a törvény. És a molnárnak még a hajaszála sem görbült meg, malma is épen maradt.

Lenne csak olyan közérzet ebben az országban a jog és igazság iránt, melyet a porosz molnár tanusított hatalmas uralkodójával szemben, majd meglátnók: hogyha az ország milliányi népe emelné szavát, merné e egy Bánffy a kótyavetyét megkezdeni az ország felett. De hát erős közvéleményről Magyarországon szó sem lehet. Igen jól mondta Ugron Gábor a

48-as népszövetség alakuló gyűlésén: „Nálunk a törvény: pókháló, melyet a nagy dongó keresztülzakít s melyben a kis bogár megfogódik.”

Menjen csak valaki a falu hazától a vármegye házáig széles terjedelemben elhelyezett kis és nagy hatalmasokhoz és keresse ott jogát, igazságát. Az a falusi bíró, szolgabíró, alispán vállat von. Látja esetleg a jogot, az igazságot, de ki dönti el? A mindenható miniszter, a mindentudó főispán besugásával.

Hiába volna most a „Talpra magyar!“, hiába a dicső nemzeti hősök föltámadása, egy rabszolga népek összenyomorított karja képtelen a szabadság kardjának forgatására. A képviselőházból kiszorította az ellenzék, hogy prezenc márkás többségével azt csináljon ezzel a szegény, kifosztott országgal, ami neki tetszik. Évenként tehát 5—6 millió újabb sarcot kell fizetnünk az osztráknak s ezt nevezik ők kiegyezésnek. Ha háboruban megverték volna bennünket, talán volna jogosultsága még a túlzott hadisarcnak is, de midőn tudvalevőleg béke van, ilyen követeléseknek eleget tenni volna az egyszerű visszautasítása, mondván az osztrák szövetséges társnak: Jer és vedd el!

Persze, az el is jön, nem ugyan fegyverrel a kezében, hanem Bánffy drabantjaival s dobszó mellett összeszedeti a nép millióitól a neki szükséges harácsot. No magyarom, itt ugyan más aligha segít,

A „Pécsi Figyelő” tárcája

Sziv és lélek.

Fakad az élet, hegyen völgyön,
 Tar, meszes sziklán, sírgöröngyön.
 Kiaszott rét életre támad . . .
 Csak nekem jut keserű bánat.

Sokszor este elgondolkodom
 Rideg és szomorú sorsomon.
 Gondolkodom, — mig szomju lelkem
 Elmereng a csillagtengeren . . .

Valami édes, nehéz bánat
 Borít a lelkem fölé árnyat . . .
 Sötét, olyan sötét a lelkem,
 Mint egy behantolt kis sirverem . . .

Most, hogy minden életre zsendül
 S a lég édes a szerelemtől. —
 Hallgattam a szívem verését,
 Jaj! de nem hallottam a neszt . . .

Meghalt a szívem! Egy reggelen
 Mégis virágot szedni mentem, —
 S a virággal teleszórt réten
 Ölevení virágot téptem . . .

És a mint a virágot lassan
 Az ölemből elválogattam. —
 Megdobbant a szívem s fájt nagyon.
 — De úgy fájt, hogy ki se mondhatom . . .

Ábrahám Ernő.

Május.

Hajolj rám fürtös orgonavirág!
 Bársonyos cirógatásod érintse az arcom,
 illatos leheleted ejtse mámorba a szívem,
 hogy ne tudjak gyászról, elmúlásról, csak
 pezsgő életről, édes szerelemtől . . .

Hajolj rám, fürtös orgonavirág!
 Az ég ivén hófehér cipellőkben sétál-
 gatnak a felhők, a kedves báránnyelűek. Óriási
 cipellőkben járnak, de szépek, tiszták azok.
 Aranyborítót dob rájuk a napsugár s szinte
 reszketnek a levegőben, mely alig-alig mozdul

Csend, mérhetetlen csend van mindenütt;
 s ezt a csendet csak néha-néha veri föl va-
 lami álomra szólító zsongás: pattannak az
 almafa bimbói.

A földgöröngyök közül előmászna az
 istentehéncéi, a selyempuha fűben meg apró
 bogarak hempergőznek.

A kurázsiebbak belekapaszkodnak a

bólingató fűszálba s azon igyekeznek, hogy
 a legeslegtetejére jutva, lenézhessék a lent-
 maradottakat. Azok pedig okos szemekkel
 figyelik a merész vállalkozást.

A fűszál ing-leng a gyöngye tehertől,
 egyszerre csak megroppan a dereka s a bo-
 gár lepottyan a magasból, oda, ahonnet szár-
 mazott

Körörvendve fogadják a többiek s kibe-
 szélik a sorból.

Ugy kell neki! Minek is kap olyanba,
 ami meghaladja az erejét?

Leütik a kertben a kis padra, mely-
 nek karfájára szívet cifrázott ki holmi szerel-
 metes legény. Törrel átvért szívet, a boldog-
 talan szerelem szimbolumát.

A kispad előtt virágágy terül el. Gon-
 dos leánykéz válogatta össze ezeket a földi
 gyönyörűségeket, mik itt virítanak a porha-
 nyós fekete földben.

A virágágyat cifra-szög szegi be. A kö-
 zepén égőszerelem emeli a fejét magasra,
 mellette jobbkézt-balkézt tulipánok vannak.
 Ezeknek a szomszédságában néhány bokor
 törökszegfü áll, azután váltakozva árvácska,
 sárga viola, meg fodormenta.

Falusi virágok egytől-egyig. Egysze-
 rűek s ez egyszerűségükben hódítók.

Nem tudom annyira szétoztani a lei-

mintha elkergeted arról a helyről azt a sáfárod, aki a te tönkretételén munkálkodik.

Nagyon jól tudjuk, hogy az osztrák nem enged. De hát hol van az megírva, hogyha az osztrák nem enged, hát akkor engedjünk mi s fizessük a jogtalan követelést? Azt mondotta Bánffy a kvótabizottságban, hogy ha mi nem engedünk, hát akkor képtelen helyzet fog beállni. Inkább tehát kész az alkura. Hát látott-e valaha a világ ilyen ostobaságot, hogy a jogtalanul követelő féllal valaki imígyen álljon szóba: Hogy képtelen helyzet ne álljon elő, tehát ha te nem engedsz, hát engedek én. Közönséges életben az ilyen jogtalanul követelőt ki szoktuk dobni a portánkon.

De nemesak itt, hanem az egész közéletünkben, vigasztalan kép tárul szemünk elé. Szabadalmazott csalók fosztogatnak, s aki felajdul ellenük, már meg is csinálták érdekükben a paragrafus-tervezetet a magánbecsület védelmének ürügye alatt, hát egyszerűen becsukják. Mintha a gazembereknek volna becületük, amit törvényes oldalon kell részesíteni.

Az ököljog korszakában nem volt a magyarnak olyan szomorú sorsa, mint ma. Igaz, a törvény nem védelmezte akkor sem a szegényt, de megvédelmezte maga magát s igen sokszor bevverte foszogatóinak fejét. Ma nincsenek rablólovagok, e helyett rebach-lovagok lepték el tömegesen a közélet mezejét, előmozdítva ekként a szocializmus terjedését; mert az a munkában, rabigában görnyedő nép, a melynek kenyérre is alig telik, lépten-nyomon látja a kiáltó ellentétet, hogy a dologtalan here pezsgőben fürdik, az ország pénzét festett arcú rimákkal elcsókolgatja. Hol itt az igazság, hol itt a törvény, mely megengedi az ilyen esetek ismétlődését megtorlatlanul.

Kivándorolnak tehát azok, a kikre

kem, hogy minden egyes virág kelyhibe kerüljön egy parány.

Szemem kifárad a gyönyörködésben s lassan-lassan lecsukódik.

Hajolj rám, fürtös orgonavirág.

Lányokat, asszonyokat látok. Szépek gyönyörűek mind! Az arcuk üde, hamvas, a szemük ragyogók; nedves, piros ajkuk vonaglik.

Kire szemük nevet, boldog az, kit hófehér karjuk ölel, nedves, piros ajkuk csókol, a hetedik mennyben tudja magát az.

Ezek az eleven, beszélő virágok, kiket ha leszakasztanak, szintugy hervadóra válnak, mint testvéreik, akik csak illatnyelven szólhatnak hozzánk.

Mi boldogság van más a földön? Ez az élet, ez a mennyország! Szelid nézésű asszonyok ólén álmodozni, ellesve a sóhajtasukat, magukba szíva bolondító, édes leheletüket.

Minek ébresztik föl az embert az ilyen álomból? A sorvasztó láng, a tüzes csókok közepette minek csendül a fülébe a figyelmeztetés: elhull a virág, eliramlik az élet! Hogy nem tarthat örökké semmi, se ifjúság, se szerelem?!

Az életvidor lányokon, asszonyokon keresztül szánt az idő vihar fergetegje.

Minden eltűnő nap egy rózsát szakaszt le az arcáról, egy szikrát csen el a szemek bővülő tekintetéből.

Hova lesz a mosoly, a vigasztaló édes

nézve kin és nyomoruság hazája e föld, melyért egykor Árpád vére omlott. Nem sokára kivész e területen még a magyar szó is, mert az új telepesek idegen fajhoz fognak tartozni, a kiknek a hazáról és a hazaszeretetről alkotott fogalmaik azonosak a Bánffy báróéval.

Hiába forgatjuk ezt a kaleidoszkopot, szebb kép csak nem akar elő kerülni, a sötét szín mindig elnyomja a derengő világszínűt. „Nos patriam fugimus“ . . . mondhatjuk Vergil honfiával, a kit Sulla veteránjai kihelyeztek jogos birtokáról. Ó, hányat helyeznek ki nálunk nap nap után kis házacskájából, mert nem képes megfizetni az adóját, miután ökrét, szamarát, sertését, ingóságait már mind elszedegették a kincstár emberei.

Ne is nézzük tehát tovább ezeket a sötét képeket, mert elfacsarodik az ember szíve. Hanem jó magyarnak, egyet jól megjegyezhet magának, hogy szenvedésnek, türesemnek ha végét akarod szakítani, akkor igyekezzél megszabadulni legelsőbbben is Bánffy bárótól és pártjától, a melytől még eddig semmi jó sem származott, hanem annyi rossz és annyi baj, hogy fele is elegendő arra, hogy a leggyűlöltebbekké tegyék azok között, a kik valaha Magyarországot sanyargatták. Az ő távozásuk jelenti a te sorsod jobbrafordulását.

H i r e k.

Pécs, 1897. május hó 10.

Párbaj egy asszonyért.

Sajnosan nélkülözött Redakció!

Múltkori levelem végén már sejtettem a bekövetkezendő nagy eseményeket. Belátam, hogy a vérengző kereszties pók olyan sértés, amelynek szükségszerű következménye a párbaj. Épen ezért szerfelett csodálkozom önökön, hogy komoly bajban forgó lapunk barátját nem emberelték meg nyomorult 20 forintig.

mosoly, mely gyógyírt ad a férfi szív sajnó sebére? Meddig bírják a hófehér karok az ölelést, melynél édesebb lánczorítás nincsen e világon? Miért felejt el a csókot, a szerelmes suttogást az ajak?

Elhull a virág, eliramlik az élet . . .

A vége mindennek a négyszál deszka, mit összeró nyugalmas hajlékul a kihült testnek az asztalos.

Csókok, szerelem, boldogság mind ide zárkózik be, hogy lekerüljön mélyen a föld alá, mely fölött virágokat növeszt a május balzsamos fuvalma.

Mit beszélhetnek a temetői virágok?

A szomorúság országában, hova fűtyszóra még a madár se jókedvvel röppen, milyen lehet az életük?

Gyökereikkel megkapaszkodnak a sírdomb oldalán, fejükkel érintik a keresztet s kelyhük mohón szürcsöli a hulló harmatot.

Miről beszélhetnek a sirkert e csöndes lakói? Mint gyászolhatják azt, kire árnyat borítanak? s visszagondolnak-e vajjon testvéreikre, kik az élőkét gyönyörködtetik?

Hajolj rám fürtös orgonavirág!

Bársonyos cirógatásod érintse az arcom, illatos leheleted ejtse mámorba a szívem, hogy ne tudjak gyászról, elmúlásról, csak pezsgő életéről, édes szerelemről.

Hajolj rám fürtös orgonavirág! . . .

Toth Dezső.

Szerelmes Clarisszám dühöngő férje előm állott és így szólt:

— Tudod, hogy mit tettél, te gyáva gyaur!?

— Szerencséje, hogy urnak szólított, mert különben . . .

— Mert különben? Párbajozni fogunk.

— De karddal!

— Akkor ön le lesz vágva!

— Meg pisztolylyal!

— Akor meg le lesz löve!

— Jól van, mondok én, itt a névjegyem.

A férj elolvasta: Lapunk barátja, a „Pécsi Figyelő“ haretéri tudósítója, bég.

— Mióta bég ön?

— Mi köze hozzá?!

Aztán megállapítottuk a feltételeket. Vontcsövű ágyu robbanó golyókkal, huszonöt lépés távolság, öt lépés avance, a mely utóbbit azonban nem szabad igénybe venni.

Bus lemondással indultam hazafelé, hogy kipucoljam az ágyumot, mikor a külváros rejtélyes zugában egy bizalmas hang ekként szólított meg:

— Pszt, pszt!

Rögtön tudtam, hogy nekem szól. Hátra néstem. Ki volt? kérdik önök. Hát ő, felelem én. Ő volt szívem Clarisszája s mosolygott a szája.

— Mindent tudok, kezdé. Te párbajozni akarsz értem, ezt értem. De nem fogom megengedni, megakadályozom.

— Az lehetetlen. Én meg akarom ölni azt az embert, hogy téged birhassalak. Mert ha téged birhatnának, e viláért nem adnának.

— Nagyon helyes. De erre nézve van egy jó tervem. El fogunk szökni Görögországba.

— Az ellenséghez!

— Az nem ellenség, mert tudd meg, hogy én görög leány vagyok . . . Könnyen magammal vihetlek s majd úgy fogsz vendégszerepelni, mint a férjem.

— Nagyszerű, de nincs pénzem.

— Nagyszerű, nekem sincs.

Hogy szellem tekintetében hátrább ne maradjon Pécs Görögországnál, nekem is jött egy jó gondolatom. Becsaptam, egy váltót a szultánhoz hatezer piaszterről. A kezes Péntes Aladár volt és a dühöngő férj. Délre leszámították a váltót. Adtak érte 18 piaszttert, a többi török sorsjegyekkel fizették ki.

Akkor beültünk egy konflisba, kihajtatunk a vasuti állomáshoz és az egy óra 17 perces gyorsal elindultunk Athénbe.

E sorokat egy első osztályu kupéban írom. Clarissza ismeretlenül bár, üdvözl az otthonvalókat. Én dettó. Képelem, hogy a férje milyen dühös lehet. De hát úgy kell neki, mért házasodott meg az ostoba!

Lapunk barátja,

haretéri tudósító,

bég, a Tettei oroszánrend legnagyobb

keresztjének tulajdonosa

és a Clarissza ideiglenes férje.

Naptrend 1897. május 11-én.

Naptár: kedd, máj. 11. — Róm. kath.: Marmertusz. — Prot.: Mamart — Görög-kel. (ápr. 29.) Szozipater. — Zsidó: Ijar 9. — Nap két 4 óra 12 perckor; nyugszik 7 óra 8 perckor. — Hold két délben; nyugszik éjjel 1 óra 21 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 12 Celsius fok meleg; légnomás 748. — Kilátás: a központi mete rologiai intézet jelzése szerint: enyhe idő, és helyenkint csapadék, később borulás és hősültyedés várható.

Közigazgatási bizottsági ülés a vármegyeházán d. e. 10 órakor.

— (A nőegylet majálisa.) A minden előkelő és sikerült multság rendezésében mindenkor előjáró pécsi jótékony nőegylet nyitotta meg tegnap az idej majálisok

sorát is. Maga ez a vállalkozás is dicséretre méltó volt, mert bizony a majálisokra korai még az idő s csakis az oly közkedvelt egyesület, mint a nőegylet, érhet el sikert a korai majálissal. Ehhez aztán hozzájárult még az is, hogy az idő bár nem volt olyan hideg és szeles, mint ma, még sem volt a legkedvezőbb s bizony a kerti majálisból hamarosan szobai majális lett, mert be kellett vonulniok a résztvevőknek a termekbe a hideg elől. Node Rác Gusztó hegedűje annál inkább meleget csinált aztán a termekben, hol a legszébb társaság volt együtt s a tombola húzás és egyéb szórakoztató mulatságok mellett egész estéig eltöltötte az időt. Ekkor aztán táncra kerekedett a fiatalság s olyan tánc mulatságot rögtönzött, melynek alig akart vége szakadni. Közönség kicsi, de lelkes volt egész a mulatság befejezéseig. Szóval a minden majálisok bevezetője, a nőegylet majálisa a legszebb erkölcsi sikert aratta; az anyagi siker ugyan nem valami nagy volt, node lehet még a szegények javára, máskor is, jobb időben is mulatni, a mikor bizonyára nagyobb közönség lesz a mulatságon, mint a tegnapi majálison. Tudósítónk ott látta a mulatságon Bogay Vince csendőrszázados, Sával Kálmán törvényszéki elnök, Opris Péter posta és távirtda főigazgató, Krászenyi Ferenc légszeszgyár igazgatóját, a hölgyek közül pedig ott voltak Beretvás nővérek, Nagy Klemi, Kovácsffy Mimi, Mestrits Irén, Fekete Irma, Kaltnecker Mariska, Notter Jenőné, Gilming Józsa, Némethy Mariska, Angster Gizella, Langer Olga, Opris Angela stb. stb.

— **(Uj misék.)** Tegnap (vasárnap) délelőtt 10 órakor tartotta Horváth Béla, áldozár első szentmiséjét a belvárosi plebániatemplomban. Az ujmisésnek manuduktora Alagics János, lócsi plebános volt s a felavató ünnepi beszédet Fajth Lajos segéd lelkész tartotta. Ugyancsak tegnap mondta első miséjét Dreher Arnold az apácázárda templomában. Ez az uj mise reggel 8 órakor volt s az első misét mondó áldozárnak manuduktora Körmeny Károly, helyettes rektor volt. A jövő vasárnap a felissentelt áldozárok közül Kiss Lajos tartja uj miséjét Szegzárdon a belvárosi plebániatemplomban.

— **(Kinevezés.)** Lakner Géza, pécsi kir. törvényszéki díjtalan joggyakornok díjas joggyakornokká neveztetett ki.

— **(Gyurátz Ferenc Dárdán.)** Levelezőnk írja: Gyurátz Ferenc, ág. ev. püspök Magyarbólyból Dárdára érkezett, hogy onnét kocsin Kácsfaluba menjen. A püspököt a vonatnál Kinneth Adolf számtanácsos és egyházi gondnok, továbbá Geidemann Ottó igazgató, Stenge Ferenc főszolgabíró, Ursziny Pál kir. közjegyző, Saxer Justus nagybérlő, Helden Hugó bérlő és Sudár Gyula kácsfalusi jegyző fogadták. Az állomástól egyenesen Kácsfaluba hajtottak, hol a díszes diadalív alatt Hesz Mihály, ottani lelkész fogadta a püspököt szép beszéddel, mire a püspök röviden válaszolt. Majd az ág. ev. iskolába mentek az összes jelenlevők, hol a gyermekek szép feleleteiben gyönyörködtek. Innét a templomba vonultak, hol istentisztelet, utána egyházi tanácskozmány volt. — Délután a püspök Bolmányba, onnét Dárdára ment, hol a Kinneth család vendége volt.

— **(Vegyes házasság.)** Tegnap (vasárnap) kötöttek házasságot a pécsi anyakönyvvezetői hivatalban Csiga házi István, nagykanizsai városi erdőfelügyelő és Sidlauer Irén, Sidlauer József, baranyasellyei kereskedő leánya. A vőlegény katolikus, a menyasszony pedig izraelita vallású. Tanuk voltak

az egybekelésnél Halász Géza kir. erdőfelügyelő és Schapringer Gusztáv bankár.

— **(Vicínális ünnepség.)** A bakóca-felsőmindszent-komlói helyiérdekű vasut holnapután (szerdán) adatik át ünnepélyesen a közforgalomnak. A vasut engedményese, Engel Adolf és fiai pécsi cég ez alkalommal nagy ünnepségeket rendez. Bakóca-Felsőmindszent állomásról délelőtt 10 órakor indul a műtanrendőri bejárást teljesítő vonat, Komlón pedig 1 órakor díszbeid tartatik.

— **(Gyilkosság Dárdán.)** Stojkovic Misó, a meggyilkolt dárdai legénynek mégis csak cimborája, Prodanovic Simó a gyilkosa. Ugyanis, mint dárdai levelezőnk írja, Prodanovic végre töredelmes vallomást tett és beismerte, hogy Stojkovicot egy baltával ötötte le, boszúból, mert a lány előtt, a kit el akart venni, Stojkovic folyton ócsárolta. Megmutatta a helyet is, hol a véres baltát megmosta s a gyilkos számszámot elő is adta. A gyilkos fiatal, 18 éves legény, jómódu földmives szülők gyermeke.

— **(Bérmálás.)** Majláth Gusztáv gróf, erdélyi helyettes püspök, Komáromból holnapután Dolni Mihályára érkezik, a hol bérmálni szándékozik. A püspök itt pihenni ki pécsi és komáromi utjának fáradságait s innen utazik Erdélybe, hogy püspöki működését megkezdje.

— **(Mohácsiak sajtópöre Szegeden.)** Jankovics György mohácsi görögkeleti tanító cikket irt valamelyik ujvidéki szerb lapba, melyet Bolyarics Gábor mohácsi görögkeleti esperes magára nézve sértőnek talált s e miatt sajtópert indított a tanító ellen. A szegedi esküdtszék ez év június havának 17 én tárgyalja az ügyet.

— **(Halálozás.)** Leszk Árpád, cs. és kir. hadapródiskolai növendék, Budapestben, életének 17-ik évében meghalt. A korán elhunyt reményteljes ifju fia volt Leszk Ödön, pécsi kir. ügyészégi iktatónak s itt végezte Pécsen iskoláit, melyek befejezése után, hő vágyához képest, a hadapródiskolába lépett. S most a kegyetlen halál véget vetett szépen indult pályafutásának, gyászba borítva szerető családját. Az elhunyt lelkiüdvéért, a kit Budapestben helyeztek örök nyugalomra, holnapután (szerdán) 9 órakor lesz az engesztelő szentmise a belvárosi plebánia templomban. — Kellauer Sándor, nyugalmazott gazdatiszt, tegnapdélután, életének 63 ik évében meghalt. Temetése holnap délután fél öt órakor lesz a Deák-utca 5. szám alatti házból a budaikülvárosi temetőbe. Lelkiüdvéért az engesztelő misét szerdán fél tíz órakor mutatják be a székesegyházban.

— **(Utazás a fürdőkre.)** A magyar államvasutak igazgatósága most adta ki a magyarországi fürdők menetrendjét. E menetrendben megtaláljuk Harkány fürdőt is, melynek vasuti állomása Villány. Harkányba a budapesti központi pályaudvarról indulás személyvonattal délelőtt 8 órakor és este 8 óra 30 perckor; gyorsvonattal délután 3 órakor Ujdombováron át Villányra érkezés délután 5 óra 24 perc és reggel 6 óra 39 perckor, illetve gyorsvonaton este 9 óra 18 perckor.

— **(Vakmerő orvttámadás.)** Az üszöghi vasutvonalon, a Zsolnay-gyári vasuti átjárónál kiegészítő szolgálatot teljesítő vasuti őrfelügyelő szombat este vakmerő orvttámadásnak esett áldozatul. Az őrfelügyelő

óra tájban kihívta az asszonyt az „Amerika”-csárdában birt lakásukból, hogy a töltés mentén összedetett gallyakat vigye be a tűsre. Az asszony kiment és ott a gallyak összerakásával foglalkozott, míg az őrfelügyelő a munka után. Egyszerre egy ismeretlen fiatal ember ugrott le a töltésről az asszony mellé s vállon ragadta a szavak között:

— Most velem jössz!

A megrémült asszony ijedtében szóhoz se birt jutni s az orvttámadó felvonozta a töltésre. Midőn az asszony segítségért kiáltott, a fiatal ember egy kést rántott elő és a mellének szögente:

— Ha egy szót szólsz, a halálfia vagy!

És csak vonozta tovább a halálos rémületbe esett nőt, s lerántva fejéről a kendőjét, azzal a kezét hátrakötözte, majd a zsebkezdőjével a száját betömte, hogy segítségért ne kiálthasson. Ekkor már a töltésen eljutottak a temető széléhez, s itt lerántotta magával az orvttámadó az össze-vissza kintott és vert asszonyt a fűbe és ott nemcsak asszonyi becületétől rabolta meg, de az ujjáról lehústa a gyűrűjét, elvette egy kis ezüst zsebóráját láncostul együtt és a zsebéből a nála talált összes készpénzt, mintegy 7 frt 67 krajcárt. Akkor aztán otthagya a megkintott, halálra rémült asszonyt, kinek segítségére egy öreg vasuti őrfelügyelő volt, de a kést villogtató orvttámadótól való félelmében nem mert közel se menni. Egy munkás is arra járt s ez is a helyszínére futott, de az ekkor már menekülő orvttámadó csak ennyit szólt neki:

— Eredj dolgozdra, haszontalanság az egész!

S a munkás kezét fogott az orvttámadóval s hagyta menni azt is, maga is tovább ment. Ez vezette nyomra aztán a rendőrséget, hol az esetet tegnap feljelentette az asszony. A munkás ismerőse volt az orvttámadónak, a kiról elmondta hogy az illető Zeicsék Ferenc, facér kőfaragó munkáslegény. Tegnap aztán megindult a keresés az orvttámadó után és délután a Mária utcán egy rendőr felismerte s Trixler Aladér rendőrbíró nyomban letartóztatta s megkötözve kísértette a rendőrségre. Ott először mindent tagadott, majd részegséggel hozakodott elő s végre is beismerte az orvttámadást, de a rablásról nem akart tudni semmit. Jelemező, hogy az elfogott orvttámadó már börtönben isült s a bátyja most is fogságban van többféle betörés miatt. Ma még ott tartják a rendőrségen s a nyomozás befejezése után holnap átadják a királyi ügyésségnek.

— **(Drága sürgöny.)** Pollák Ernő, tapolcai könyvelő, tegnap délelőtt a távirtdahivatalban egy sürgönyt adott fel. Pénztárcáját, melyből fizetett a sürgönyért, véletlenül ott feledte a feladó ablak deszkáján s mikor később lélekzakadva visszament érte, már sehol sem találta. Az eltűnt pénztárcában 190 frt készpénz volt s mint a rendőrség gyanítja, egy a káros után sürgönyt feladó egyén vihette magával. Most folyik a vizsgálat a gyanuba vett egyén ellen, nehogy a sürgöny 190 frtba kerüljön, ami bizony nagyon drága lenne!

— **(Dühöngő kórházi szolgál.)** Tegnap délután a városi kórház gondnoksága telefonon kért rendőri segítséget a rendőrségtől, mert egyik kórházi szolgál, Pallián Mihály, aki az elmebeteg feletti felügyelettel volt megbízva, váratlan dühöngésbe tört ki s mindenkit agyonütéssel fenyegetett. Mikor a rendőrök kiértek a kórházba, a dühöngő szolgál a szobájába zárkózott és oda-benn vandál pusztítást vitt véghez, összezúzván egy valahonnan kerített vasdarabbal a butorokat, képeket s betörvén az ablakot is. A rendőrök felhívására se hagyott fel a dühöngéssel; tovább tört zúzott mindent s nem eresztett be senkit a bezárt ajtón. Végre is

két rendőr betörte rá az ajtót, mit a dühöngő látva, kést rántott elő és azzal rohant a rendőrökre. Azok azonban rávetették magukat és csakhamar megkötözték, ártalmatlanná tették. Bevitték aztán a rendőrségre, ahol egyelőre becsukták s csak ma hallgatták ki. A tegnapi esetről már azonban nem akar tudni semmit, most meg csendes tébolyt szimulál s azt mondja, hogy tegnap rézég volt. Egyelőre fogva tartják a rendőrségen.

— **(Késelés egy korcsmában.)**

Tegnap este felé a buzatéren levő Schöber-féle kocsmában mulató vendégsereg szórákozását véres eset zavarta meg. A korcsmában ott ivott egy legény is, a ki csakhamar szóváltást kezdett a vendégekkel, a miért a korcsmáros kiutasította. A rakoncátlan legény azonban e helyett sörös poharakat kezdett a földhöz vagdosni, a mit látván Smecskó Ferenc, a korcsmáros házi szolgálója, kinyitotta neki az ajtót. A legény erre odaugrott a szolgáló elé és egy kést rántván elő, azzal mellbe szurta azt és kiugrott az ajtón. A megszurtt szolgáló s többen a vendégek közül a megugrott üldözésére siettek, de nem bírták elfogni sem a kiletét megállapítani. Trixler Aladar rendőrbiztos azonban, kinek a késelésről jelentést tettek, mára már kinyomozta, hogy a késelő Horváth G. nevű kocsis volt, a ki ma sem ment még haza szolgálati helyére. Most mindenfelé keresik.

— **(A Schrammelek.)** A Központi kávéházban szereplő zene-társulat egyike azoknak a kevés vándor truppoknak, a melyek a legnagyobb mértékben megérdemlik a pártfogást. A hat férfiből álló társulat a legkülönfélébb hangszeren ad elő igen szép, fülbemászó dalokat. Különösen érdekes az az énekszámuk, mikor kis bőgőn, violonon, kézi harmoniumon és dupla fuvalán játszik négy közülök két komikus pedig magyarázó dalszöveget énekel magyar és német nyelven. A társulat előadását vasárnap este is nagy és előkelő közönség hallgatta végig. Minthogy még csak rövid ideig vendégszerettel nálunk a kis művész-társaság, ajánljuk meghallgatását a nagy közönség figyelmébe.

— **(Testvér testvér ellen.)** Szébenben a két Bakó-testvér, Bakó Károly és Bakó Mátyás, nem a legjobb egyetértésben állnak. Ennek a következménye volt aztán, hogy Bakó Károlyt a napokban saját házában megtámadta Bakó Mátyás és egy késsel megszurkálta. Csak a szomszédok bírták kiszabadítani a kezei közül a megkéselt embert, aki most sebei miatt az ágyat nyomja. A késelő testvér a csendőrség előtt beismerte a tettét, akik feljelentették a véres esetet a bíróságnak.

— **(Bírósági hírek.)** A pécsi kir. törvényszék elnöke Árpádi József, pécsi kir. törvényszéki betétszerkesztő díjnokot Siklósrá, Iváncsó Lászlót pedig a pécsváradi járásbíróshoz helyezte át.

— **(A szezonból.)** Megkezdődik nemsokára a fürdőzés. Az, amelyről beszélni divat. A fürdő szükséges, de diszkrét dolog, a fürdőzés fölös eges, de a nyilvánosság dolga. A fürdő ember vízbe, a fürdőző adósságba merül. A fürdő asszony egészséges, a fürdőzésért a nő beteg. Vagy legalább annak mondja magát. A fürdőhöz ugyanis elég a kád és a víz, a fürdőzéshez ürügy is kell. A fürdő asszony vízzel, a fürdőző ezzel az ürüggyel mossa magát tisztára. Mert többnyire szükeégét érzi ennek a mosakodásnak. A férj előtt, akinek a pénze eluszik, míg ő a fürdővizben uszik. Aki hat napig dolgozik, hogy a nő hét napig pihenjen. A fürdőző nő kipihen a férj fájdalmán; a férj roskadozik, hogy a nő pihenessen. Az ellentétet áthidalja az az ürügy. A nő gyöngölkedik, s a férj a gyöngö. A házi orvos egy kissé a házi barát

szerepére vállalkozik. De nem úgy, hogy megcsalja a férjet, csak úgy, hogy rászedi. Nem csábitja el az asszony szívet, csak betegnek mondja a gyomrát. A házi békét nem zavarja, sőt ellenkezőleg, megőrzi. Mert vége ennek a békének, ha a nő fürdőre akar menni s a férj nem engedi, a házi orvosnak kell a dolgot jóvá tennie. A nőt betegnek mondja s a férjét megszabadítja a szenvedésektől. Az asszonyt fürdőre, a férj pedig őt a pokolba küldi. Az asszony megy, az orvos nem. A másvilágra, még ha alvilág is, ne őt küldjék: oda ő küld. A rászedés most folyik: tavasz derekán. A női fejek fájni s a férj-fejek főni kezdenek. Az asszonyi gyomrok gyöngülnek, a férjgyomroknak erősekké kell lenniök, hiszen sokat kell lenyelniök. Egyszóval közeledik a fürdőzés évadja.

— **(Elfogott tolvaj.)** Gúz József, kékesdi lakos udvarában egyik éjjel tolvaj járt. Feltörte az udvarban levő ol ajtaját s ellopott onnan hét darab libát. A lopást másnap reggel a gazda észrevevén, sietett jelentést tenni a csendőrségnél, honnan aztán megindult a nyomozás a tolvaj kipuhatolása iránt. S el is fogták azt Karikás Antal, kékesdi lakos személyében, a ki a lopást be is ismerte s most várja a büntetését.

— **(Közrendészeti bizottsági ülés.)** A város közrendészeti bizottsága ma délután 3 órakor ülést tartott a városházán. A bizottság először is a „Vigadó“ vendéglősenek kérelmét tárgyalta terrász emelése céljából, mely kérelemnek a bizottság helyet adott. Majd a rendőri záróra megállapítása került napirendre s itt a zárórát hosszas vita után a következőképp állapították meg: kisebb kocsmákra nézve éjjeli 12 óra, szállodákra és vendéglőkre nézve pedig éjjeli 2 óra. Éjjeli zenélés kivétel nélkül csak éjjeli 12 óráig lesz megengedve s külön engedély csak nagyobb szabású ünnepélyekre adható. Végül a kéményseprési kerületek beosztása jött szóba, azonban újabb adatok gyűjtésének szükségessége folytán e kérdést most behatóbban nem tárgyalták.

— **(Büntetés elől a halálba.)** Ivacsin Miklós, nyolcvanéves dályoki lakos a szénapajta egyik gerendájára fölakasztotta magát. Este 8 órakor akadtak holttestére. Öngyilkosságának állítólag a büntetésről való félelem volt az oka; mert ő a szomszédoktól tojást s egyéb apróságokat lopkodván össze, ráijesztettek, hogy nagy büntetést kap érte.

— **(Ki akarta irtani a családját.)** Kicsibe mult, hogy H. Bárdos István, bátaai szerencsétlen örült az egész családját ki nem irtotta. H. Bárdos István már évek óta elmezavarban szenved, de mindeddig nem volt veszedelmes környezetére, most azonban váratlanul örvöngés fogta el s családját meggyilkolni, házat pedig felgyújtani akarta. Szerencsére a családtagok segélykiáltására csakhamar összesereglettek a szomszédok és megfékeztek a szánandó embert, akit megkötözve ártalmatlanná tettek. Csodálatos, hogy — mint levelezőnk megjegyzi — ezen közveszélyes örült gyógyításáról senki sem gondoskodik.

— **(Katonáink egészsége.)** A hadügyminiszterium most adta ki a hadseregnek mult évi egészségi állapotáról szóló jelentését. A jelentés úgy általában, mint részletenkint, az egyes nagyobb állomáshelyeket tekintve, beszámol a katonák mult évi egészségi állapotáról. E beszámolóban ott van Pécs is, mely a jobb egészségi viszonyokkal bíró városok közé tartozik katonáink szerint, mert a katonaság körében a mult évben semmiféle járvány nem pusztított, hacsak ennek nem vesszük a hastífuszt, mely a ve-

nerikus betegségeken kívül Pécsen is grasszált. Az uralkodott Kapoavárott is, míg Tolnán már a görvélykór és a trachoma tizedelte meg a katonaságot úgy, hogy Tolnát a rossz egészségi viszonyokkal bíró városok közé sorolja a jelentés.

— **(Szomorú sors.)** Amerikában sem lehet már aranymezőket lelteni. Az inkák kincsét is széthordták már. A megélnetés tüzdelemmel jár, a hirtelen meggazdagodás pedig csak fantasztikus mese. A szegény emberek csak azért mégis hallgatnak álnok ügynökök csábitó szavaira. Ezek a legrózsább igéretekkel s vérmes remények hangoztatásával bolondítják s csalogatják a népet a kivándorlásra. A mi azután ezekkel a szerencsétlen becsapottakkal történik, arról szomorú képet nyújt a sanpaulói (Brazília) osztr.-magyar konzulátusnak jelentése. A kivándorlók ki vannak téve az ügynökök lelkiismeretlen kizsákmányolásának, kik a kivándorlók podgyászáról szóló feladási elismervényeket magoknál tartják s így a szegény kivándorlók tulajdonukat meg nem kaphatják. — A pénzváltásnál is gonoszul becsapják őket. A sanpaulói konzulátus 48 szerencsétlen magyar család tragédiáját festi le jelentésében. A lelketlen ügynök, ki őket kicsalta, azt ígérte, hogy földet kapnak tulajdonul, de nemesak hogy a földet nem kapták meg, hanem még elfogadható munkát sem találtak. Most pedig a legnagyobb nyomorban sínylenek s könyöradományokra vannak utalva. Éppen ezért a belügyminiszter felhívja az ország összes törvényhatóságait, intézkedjenek az iránt, hogy a községi előjárók közvetlenül figyelmeztessék a népet ezekre a veszélyes egyénekre.

— **(Halálos esés.)** Heil Péter, tízéves dobokai fiú a dobokai határban levő legmagasabb nyárfára mászott madárfészek után. Egy arra menő asszony lekergette ugyan a fáról, de annak eltávozása után ujólag fölmászott. Ezt a másodszeri fölmászást azonban életével fizette meg, mert midőn már közel volt a fa csucsához, kicsuszott, és fejével lefele a földre zuhanva, szörnyet halt.

— **(Eltaposták a lovak.)** Finta István 68 éves öreg ember, agárdi lakost, Ságghi István ugyanottani lakost, a mint előbbi szüleijéből hazafele jött, kocsival elgázolta és kezeit, lábait és derekát összezúzta. Finta István ugyanis az árok szélén ballagott, Ságghi pedig két más kocsival kerültre, épen, mikor az egymás mellett száguldó 2 kocsit akarta lovaival kerülni, lovai Fintát ledöntötték és keresztül gázolták.

— **(Elfogott faluréme.)** Vörösmarton mostanában örökös félelemben tartotta a lakosokat valami ismeretlen tolvaj, a ki éjről-éjre látogatást tett az udvarokban és ott az aprójóság-ókat sorban megdézsmáta. Hiába álltak ki rá lesbe, hogy megcsipik; hiába zárták-lakatolták be az ókat, a vakmerő tolvaj mindig szerencsével járt és sosem bírták elcsipni. Így aztán egymás után lopták meg Vince Ferencet, Borján Jánost, Jánkeff Ferencet, Haffner Andrást és Kovácsics Jánost, a kiktől összevissza vagy 50 frt áru aprójóságot elvitt. Majd Martin Antalnál tört be és onnan egy csomó ruhaneműt loptott el. Végre is azonban cserben hagyta a szerencse a falurémét s a hercegszöllősi csendőrök kezébe került, a mikor is kiűnt, hogy Kovácsics Vóder Jánosnak hívják a vakmerő tolvajt s pestmegyei, halasi illetőségű csavargó. A lopásokból szerzett zsákmányt per sze orgazdáknál értékesítette s ő maga bevallotta, hogy a loptott jószágokat két asszonynak adta el; az egyik a vörösmarti szőlőhegyen lakik s Takács Boris a neve,

a másik pedig Jurcevic Anna, csuzai lakosnő. Ezeknél vagy 27 darabot az elloptott aprójóságokból és a lopott ruhák egy részét is megtalálta a csendőrség. Az elfogott falurémét bekisérték a dárdai járásbíróság börtönébe.

— **(Tolvaj asszony.)** Frigyes főherceg uradalma kárára Főherceglakon tiz darab deszkát lopott el valami enyveskező jómadár egy ottani építkezés színhelyéről. A tolvaj után megindulván a nyomozás, kiderült, hogy a deszkákat Leid Mari, főherceglaki asszony lopta el, a kinek Kisfaludon levő szőlőjében a pincében a lopott deszkákat meg is találták. A tolvaj asszonyt feljelentették a bíróságnak.

— **(Ismeretlen gyújtogató.)** Pec Ferenc, szoborfaragó lakosnak istállója a napokban ismeretlen okból kigyuladt és le is égett. A kár mintegy 200 frtot tesz ki. A vizsgálat szerint a tűz, legnagyobb valószínűség szerint, gyújtogatásból származott, de a gyújtogató még eddig ismeretlen.

— **(Szoborfelszentelés.)** Simontornyán a szent ferencrendiek templomában most szenteltek fel egy szobrot, mely a lourdesi Máriát jelképezi a barianggal. Az értékes szobrot közadakozásból összegyűjtött pénzen vették és a templom egyik kapujának az oltárképe lett. Az ünnepére a szomszédos Ozora, Pincehely stb. községekből vagy 300 főre menő katolikus hívő ment át Simontornyára a szoborfelszentelésre. A szentelést Hanny Gábor pécsi kanonok fényes papi segédlettel végezte. Az alkalmi ünnepi szónok pedig Bán Sándor budapesti zárdafőnök volt. Az áhitatra gerjesztő szép ünnepély lefolyása után Görög Ince simontornyai zárdafőnök nagyszabású bankettet adott, melyen a környék és a község intelligenciája szépen volt képviselve.

— **(Háromlábú liba.)** Két hétig nevelgetett és dédelgetett Szabó János kölkedi lakos egy kis libát, mely három lábbal jött a világra. Egész teste, mind a három lába teljesen kifejlődött, s az udvar sima felületén nem volt akadály a harmadik lába, de midőn kihajtották a többivel a legelőre, itt a fű között már akadály lett a harmadik láb, a nemezis itt utol is érte; egy éhes varju lecsapott a libák közé, a többi el tudott menekülni, de őt akadályozta a harmadik lába s így a varju elvitte. A ritka természeti abnormalitást feltűntető liba tehát nem kerülhetett a muzeumba.

— **(Állatvizsgálatok.)** A földművelési miniszter egy felmerült eset alkalmából szigorú minisztérium végett értesíti a közlekedési vállalatokat, hogy az élő állatszállítmányok állategészségügyi megvizsgálását az erre illetékes kirendelt szakértők, illetve állami állatorvosok kizárólag a nappali órákban, a vizsgálat pontos fogantatásához szükséges elegendő nappali világosság mellett eszközölhetik.

— **(Egy név csak 50 krajcár.)** A névmagyarosítások folyton szaporodnak, e fölött érzett örömről azonban sokkal zavartalanabb lenne, ha a mozgalomba nem ve gyülnének bántó izléstelenségek, sőt kegyetlenségek is. A magyar történelmi nevek közül — úgy látszik — kifogytak a névmagyarosítók, most már a modern írói és művészi gárda neveit veszik meg nyakra főre a ste reotyp 50 krajcárért. Beösmérjük, hogy ezek a nevek nem is mindenkor érnek többet annál az egy koronánál, de ez az eljárás mindenesetre zavarokra és félreértésekre

szolgáltathat okot. Ime csak a tegnapi hivatalos lap is a következő ismert neveket osztja oda a boldog vásárlóknak: Incédi, Hegyi, Erdélyi, Fűredi, Salgó, Gerő stb. Meg fogjuk érni, hogy mint a krajcáros lapokat, úgy fogják árulni uton útfélen a neveket: „Hires név, csak ötven krajcár!” Ha egyebet nem, tessék megvenni egy 20 krajcáros vasuti menetrendet, amelynek átlomásnevei a legszebben hangzó s még le nem foglalt magyar neveket tartalmazzák! Éppen most jelent meg továbbá Telkes Sándornak, a központi névmagyarosító társaság elnökének füzet: „Hogy magyarosítsuk a vezetőknévet?” a mely a névmagyarosításhoz kellő utasításokon kívül egész sereg fölvetelre ajánlható nevet sorol elő, ámbar kissé furesának találjuk, hogy ebben a sorozatban is vannak kiméletet igénylő nevek, mint például: Abonyi, Ajtai, Csuzi, Hédervári, Ibrányi, Nádori, Torkos, Udvardi, Ujhelyi, Ujházi, Vécsei, Vigyázó, Zorkáci, Zsoldos, Zsitvai stb.

— **(Röntgen, a leleplező.)** A Röntgen-sugaraknak, úgy látszik, lassacskán egészen komoly szerepkörük nyílik nem csupán a sebészet és orvostudomány, de ami érdekesebb, a leleplezés terén is. Bordeauxban legutóbb például egy fizikus a Röntgen-sugarak segítségével különböző bormintákat fényképezett le és a lemezen fekete pontokat fedezett föl. E fölfedezés folytán az illető bormintákat vegyelmezte s kitűnt, hogy a lemezen mutatkozó fekete pontok a borban levő idegen anyagokat — fukszint, anilsavat, glicerinsavat s más efféléket — jelentenek. A természetes bor befényképezése egészen

IV.

Amikor Friedmann Riza elment Györköéktől, ahol beteglátogatóban volt, — (a kis Sándort látogatta meg mindennap) — a kis Sándor, Julcsa nővérét hivta ágyához.

— Mit kívánsz édes lelkem kis öcsikém? kérdé aggódó gyengédséggel Györkö Julcsa.

— Hát édes szép testvércém, ha szerét ejthetnéd, mondanád meg Friedmann Rizának — azt hiszem te azt meg tudnád neki magyarázni, hogy ne jöjjön hozzám, ne jöjjön az én szobámba, mert hát . . .

— Ugyan miért ne édes?

— Hát . . . nem szeretem az idegen arcokat — meg aztán restellem, hogy úgy összeégette fejemet, arcomat az a buta parázs.

— Jól van Sándor, majd elintézem, légy nyugodt, csak légy csendesen.

Riza aztán nem is jött be Sándorhoz többé . . . pedig otthon bátyjának és apjának is még mindig azt mondta, hogy Györkö Sándort meglátogatja . . .

Friedmann Sándort, midőn meggyógyult, a Cindery család meghivta a kastélyba.

Soká tűnődött Sándor, míg Ferenc lovászszal azt üzentette, hogy köszöni a meghívást, — és majd teszi tiszteletét.

— melyet az ankori alkirály (chidive) 48 óra alatt teremtetett a homokszivatagban. Roppant pénzbe került ez minden; de ahogy én láttam, bizony még a hamupogácsát sem hozza meg a részvényeseknek. Megnéztem a piramisokat, egy letűnt csodás ezredévének nagy emlékművét, Pharaonak nagy alkotását. Hát'szen szép, szép — de ha nyomort akartok látni — csak menjetek oda. Nem állat van az eke elé fogva, hanem ember! Igaz, hogy a földet ott sem trágyázni, sem nagyon művelni nem kell, mert erről a Nilus folyó gondoskodik, — de mi haszna! ha a szegény fellah (földműves) kénytelen adóba odaadni mindent, úgy, hogy örül, ha a vetőmaggon annyija marad, hogy éhen ne vesszen!

Szegény parasztok, már eibutultak; gyermekeikkel sem igen törődnek; hányat láttam, — különben igen csinos gyermeket — meztelen — és testük egészen ellepve a legyektől.

Hányszor gondoltam hazámra, s különösen Szentdénésre, ahol Mihók Gyurka a csordásunk is fejedelmi állapotban van — azokhoz az emberekhez képest.

— No de most igyunk egyet, tisztelt közönség, mert bizony még megecetesedik a jó bor.

Összecsendültek a poharak, de szótlannul itták a hegylevét, — mindenki el-elgondolkozott a hallottak felett.

— Aztán, hogy vigabbat mondjak el, hát Zanzibárról beszélek, melynek népe igen csinos négerfaj.

A szultánhoz is bejutottam; nagyon kíváncsi és jószívű nép. — Magától a Szultántól egy igen értékes gyűrűt kaptam, melyet vasárnap meg fogok mindenkinek mutatni, aki meglátogat délután.

más eredményt mutatott, a mennyiben a fényképlemezen a fekete pontok teljesen hiányoztak.

Elavult arany ezüst tárgyak, mindenemű régi pénzek, órák és más régiségek késspénzért beváltatnak a legmagasabb áron **S c h ö n w a l d** Imre czégnél Pécs, Királyutca Hattyu-épület.

Művészet, irodalom.

○ **A magy. kir. operaház** másora május 10-től május 16-ig. Hétfő. Nincs előadás. — Kedd. **A házi tücsök.** Ábrányiné, Pewny, Kacér, Arányi, Takács. — Szerda. **A zsidónő.** Vasquez, Pewny, Larizza, Kertész, Ney D., Mihályi. — Csütörtök. **Angot asszony leánya.** Ábrányiné, Kacér, Valent, Arányi, Dalnoki, Hegedűs. — Péntek. Nincs előadás. — Szombat. **Sába királynője.** Vasquez, Diósy, Gábor, Ney D., Perotti, Szendrői. — Vasárnap. **Angot asszony leánya.** Ábrányiné, Kacér, Valent, Arányi, Dalnoki. Ezen előadások bármelyikére előre lehet jegyet rendelni Rózsa Gyulánál, a M. K. Operaház pénztárnokánál a hely árának levélben, utalványval, vagy sürgönyileg való beküldése mellett a következő rendes elővételi helyárakon: Páholy. Földszint és I. emelet 13 frt. II. emel. 2—5. sz. 9 frt. II. emel. 11. sz. 11 frt. Támlaszék. I—III. sorban. 4 frt 30 kr. IV—X. sorb. 3 frt 30 kr. X—XVI. sorb. 2 frt 30 kr. XVII—XIX. sorb. 1 frt 80 kr. II. emel. körszék. Az I. sorb. 2 frt 20 kr. A II. sorb. 1 frt 80 kr. A III. sorb. 1 frt 30 kr. III. emel. erkély- és zártzék. Erkélysz.

I. sorb. 1 frt 70 kr. II—V. 1 frt 20 kr. VI—IX. 1 frt. Zártzék. I. sorb. 90 kr. II. sorb. 70 kr. III—IV. 50 kr. A jegyek átvethetők a hajós-utcai nappali pénztárnál az előadás napján 10 órától 1-ig és 3-tól 6-ig, az előző napon pedig 10 órától 1-ig. Darab változtatás esetén a jegy érvényessége megmarad, de kívánatra a pénztár a beküldött összeget visszafizeti. Az előadások rendszeresen 7 és fél órákor kezdődnek. F. hó 12-től mérsékelt helyárak mellett tartatnak.

Tanügy.

□ **Pályatétel.** A „Szegzárd-vidéki róm. kath. néptanító-egylet“ a következő pályatételt tűzte ki: „Milyen irányban kell kath. népiskoláinkat vezetni, hogy azokból olyan tanulók kerüljenek ki, akik az életben hithű katolikusok és jó magyar hazafiak legyenek?“ Az idegen kézzel írott pályaművek a szerző nevét rejtő jelíró levélke kíséretében folyó évi június hó 1-ig Zányi György elnökhöz Faddra küldendők. A pályadíj 20 korona s csak egyleti tag pályázhat.

Közgazdaság.

□ **Állatjárványok.** A legújabb statisztikai kimutatások szerint megyénkben a sertésvész ismét terjed, mert már 10 községben lépett fel. Lépfene 1 községben 1 udvarban, bőrféreg 1 községben 1 udvarban, rühkór 1 községben 31 udvarban uralkodik jelenleg. Somogy megyében lépfene 1 község 1 udvarban, takonykór 1 községben 1 udvarban, ragados száj és körömfájás 1 községben 4

udvarban, rühkór 1 községben 1 udvarban konstatáltatott; sertésvész pedig 6 községben. Tolnavármegyében lépfene 2 községben 2 udvarban lépett fel; takonykór 2 községben 2 udvarban, ragados száj és körömfájás 2 községben 17 udvarban, sertésorbánc 2 községben 2 udvarban, végül sertésvész 7 községben uralkodik.

□ **Hivatalos vásárcsarnok-értesítő.** A székes főváros kösgyűlése tudvalevőleg a vásárcsarnok-bizottság javaslatára elhatározta, hogy a főváros közéleti intézményeinek organumaképpen hivatalos értesítőt fog kiadni. Az új lap első száma már megjelent. A lap „Hivatalos vásárcsarnok-értesítő“ címet visel és hetenként kétszer — csütörtökön és vasárnapon fog megjelenni. Mint a lap élén levő „Beköszöntő“-ben olvassuk, a lap első sorban a vásárcsarnokok intézményével összefüggő kérdések ismertetésére és tárgyalására lesz hivatva, de figyelemmel kíséri állandóan hazánk összes közéleti kérdéseit is. E feladatának első sorban megbízható vásári jelentések tájékoztató és felvilágosító cikkei közlése által fog iparkodni megfelelni. A lapot a székes főváros vásárcsarnokainak igazgatósága szerkeszti.

TÁVIRATOK.

— **Tüntetés a kvóta ellen.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az újpesti polgárok tegnap pártkülönbség nélkül tüntetést rendeztek a kvóta ellen. Mintegy ezren gyűltek össze. Elnök Csepreghy Pál volt, a szónok Mártonffy Imre, az „Ujpesti Lapok“ szerkesztője. Tiltakoz-

Most Ferke is, meg a többiek is egyszeribe felémelték fejüket, a falu utcájáról kiáltások hallatszottak be a terembe.

— Mi az? — kiálták összenézve és felugráltak helyeikről.

Hanem már most a konyhából rohantak be a leányeselédek és... iég a kastély! — kiáltással ismét kifele futottak.

Mintha a lópor vetette volna szét a társaságot, úgy rohantak ki a teremből — és az a kíváncsi szeleburdi legény, ki előbb oly szerénytelenül kérdezte a törpét — feldöntötte szegény Petrencés Ferkót székestől.

Egy-kettő — és az öreg Friedmann, meg a széke alatt nyöszörgő Ferkén kívül egy lélek sem maradt az „Olvasó körben.“

— Az a Sándor! — kiáltotta Friedmann — már meg a tűshez szaladt, mit keres ő a tűznél, úgy is meleg van, — szeptemberben tűshöz szaladni, nem értem ezt a gyereket.

— Csak hadd szaladjon, de engem segítsen már fel Friedmann barátom, — a jobb lábamat nem bírom a székből kihuzni.

— Az ám ni! — kérem, hát miért nem tetszett mindjárt mondani.

— Mert előbb még fönt ültem a székből, nyöszörgött Ferke.

— Az is igaz! hagyá helyben Friedmann, — de a Sándornak az orra mindenütt ott van, bizonyosan meghüti magát.

— Meghüti magát a tűznél? — kérde Ferke — orrát a portól törölgetve.

— Persze, ott megerőlteti magát, izzad, aztán könnyen meghül — sóhajtá Friedmann.

Szorongva várták aztán Friedmann is meg Ferke is, hogy valamely hirhez jussanak; de jó két óra hosszát várakoztak, gépiesen fogyasztották a megmaradt bort, Ferke is rágyújtott egy szivarra, Friedmann is (pedig egyike sem volt dohányos) — míg aztán a hazafelé ballagó falubeliektől hallottak két... hióbbirt.

A kis Györkő Sándor az oltásnál — a létráról — a lángoló üszkők közé esett, — Friedmann Sándor pedig, miután élete veszélyeztetésével mentette meg a baronesz kedvenc vizsláját, — eszméletlenül roskadt össze.

— Hát az istálló égett? — azt gondoltam a kastély! — jajgatott Friedmann — hol a fiam, a Sándor? — Jaj nekem jaj! ha boldogult feleségem élne, egyszeribe ismét meghalna!

Alig kezdett bele az öreg Friedmann a jajveszékésbe, már hozták Sándort, galyból összetákoltt hordágyon — halványan, élettelen.

zunk — ugymond — a nemzet ellen irányuló támadás ellen, ne kössünk Ausztriával gazdasági kiegyezést, midőn mindent kiszolgáltatunk az osztrákoknak. Hédeváry Soma, ámbar a szabadelvű párthoz tartozik, tiltakozik a kvóta-fölemelés ellen. Tóth János arról beszél, hogy Magyarország Ausztria vazallusává süllyedt. Kornai István azt ajánlja, hogy akadályozzuk meg a kvóta-emelést és a nemzet dobja ki Bánffy a képviselőházból kvóta-emelő kormányával együtt. Fényfy Kálmán felszólalása után Mártonffy javaslatát elfogadták, mely szerint az upestiek tiltakoznak a kvóta-emelés ellen s felszólítják képviselőjüket, Wolfner Tivadart, hogy programbeszédéhez hiven ne szavazza azt meg.

— **A keleti háború.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Athenben a minisztertanács permanenciában van. A törzstiszteket véleményadásra hívták föl, akik kijelentették, hogy a görög hadsereget nem lehet többé kitenni a török hadsereg diadalainak.

Hirlik, hogy a török kétszázötven millió franknyi hadikárpótlást fog követelni Görögországtól a hatalmak garanciája mellett, s míg kifizetik, a török csapatok megszállva tartják Thesszáliát.

A törökök nagyban készülnek Domokosz megtámadására, melyet a görögök megerősítettek.

A törökök Volót is megszállották.

— **Schlauch biboros jubileumához.** (A „P. F.“ eredeti távirata.) Schlauch biboros tegnap adta a harmadik jubileumi bankettet, melyen 130-an vettek részt a város, megye, a sajtó, bírák és más testületek előkelőségei közül.

— **Elhunyt kanonok.** (A „P. F.“ eredeti távirata.) Latinovits Gábor, kalocsai kanonok, címzetes püspök, tegnapelőtt Budapesten váratlanul meghalt.

— **Uj főispán.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Zólyonmegye főispánjává értesülésünk szerint Széchenyi Aladár gróf orsz. képviselő fog kinevezetni.

— **Mamelukok gyűlése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A kormánypárt ma este nagy értekezletet tart, melyre a mezei hadakat is berendelték dróton.

— **Mária Terézia szobra.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Mária Terézia szobrának leleplezésére Pozsonyban fényes előkészületeket tesznek. A király Frigyes főherceg vendége lesz. Az udvar tagjai közül ott lesznek Stefánia özvegy trónörökösne leányával, Ferenc Ferdinánd, Károly Lajos, Lipót Salvator, József Ágost, Ottó főhercegek, Mária Jozefa, Mária Immaculata, Mária Valéria, Mária Terézia, Erzsébet, Henriette és Klotild főhercegnők. A király Pozsonyból Budapestre, a főhercegek Bécsbe utaznak.

— **Az anarchista filozofus pöre.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A budapesti esküdtszék ma délután 4 órakor kezdte tárgyalni Schmitt Jenő filozofus sajtópörét. Schmitt tudvalevőleg évekkal ezelőtt mint szerény vidéki törvényszeki írnok föltűnt az igazságügymi-

niszternek, midőn a lipcsei egyetemen „Hegel didaktikája“ című művével pályadíjat nyert. Fölhozták a miniszteriumba irodatisztnak, reá bizva a könyvtár rendezését is. Legutóbb „Religion des Geistes“ című könyvében az ész vallását és az államnélküliséget hirdette, mire megdorgáltatott. Schmitt nyílt levélben lemondott hivataláról, mert lenyüggőzi szólásszabadságát, Ekkor indította meg „Állam nélkül“ címen hetilapját, melyben a tudományos, ideális anarkianak csinált propagandát. Január 22-iki számában írta, hogy az államhatalom rosszabb az abruzzói banditánál, mert ez a gazdagokat fosztogatja, míg az állam a szegényeket. Az ügyesség izgatásért emelt vádat.

— **A Magyar Tudományos Akadémia közgyűlése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Nagy és díszes közönség gyűlt egybe vasárnap délelőtt Budapesten az Akadémia dísztermében, a hol a Magyar Tudományos Akadémia ötvenedik ünnepi közgyűlését tartotta. Az elnöki széket Hollán Ernő foglalta el ezuttal, mint-hogy Eötvös Loránd báró a felolvasók között szerepelt, Pulszky Ferenc alelnököt betegség gátolta a megjelenésben, s így Hollán került a sorra, mint legidősebb tiszteleti tag. Mellette Szily Kálmán és Gyulai Pál foglaltak helyet. A közönség sorában voltak: Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter, Tisza Kálmán, Szilágyi Dezső, Andrássy Tivadar gróf, Széchenyi Béla gróf, Teleki Géza gróf, Császka György kalocsai érsek, Fehér Ipoly, pannonhalmi főpát, Fraknói Vilmos, Láng Lajos, Léva József, Tóth Lőrinc, Beöthy Zsolt, Szalay Imre, Rákosi Jenő, Bercik Árpád, Hegedűs Sándor, Korányi Frigyes, s az akadémia tagjai csaknem teljes számban. A hölgyek között voltak Wlassics Gyuláné, báró Bánffy Györgyné, Heinrich Gusztávné, Hollán Ernőné, Wohl Janka, Hampelné-Pulszky Polixena stb. Hollán Ernő altábornagy, tíz órakor nyitotta meg a közülést s fölkérte Eötvös Loránd bárót Jedlik Ányos föltti emlékbeszédének megtartására. Eötvös tartalmas és szép eszmékben gazdag emlékbeszédét a közönség nagy tetszéssel fogadta. Ez után Szily Kálmán főtitkár olvasta fel jelentését az akadémia 1896. évi munkásságáról. Lendületes szavakkal emlékezett meg az ezredik év ünnepének lélekemelő mozzanatairól s ezután részletes és szemléltető képét nyújtotta a lefolyt év munkásságának és eredményének. Wolf György, a kitűnő nyelvbúvár volt az utolsó felolvasó. A honfoglaló magyarok mivelttségéről értekezett sok érdekes, kevésbé ismert adatot nyújtott. Felolvasását tapssal, éljenzéssel jutalmazták. A közülés után az István-főherceg szállodában fényes bankett volt.

— **Az Országos Nőképző Egyesület.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Tegnap tartotta közgyűlését a fővárosban Zöldfa utcai palotájában gróf Teleki Gézané elnöklete alatt. Teleki Géza grófné elnöki megnyitó beszédében megemlékezett a királynét ért súlyos csapásról, az atheni

hercegnő gyászos haláláról. Ezután köszönetet mondott Beöthy Zsoltnak a leánygimnázium érdekében kifejtett fáradozásaiért, Rudnay Józsefné alelnök köszönetét fejezte ki a hasai sajtónak, mely az egyesület ügyeinek lelkes felkarolása által a nőnevelés ügyének legnagyobb jöltevőjévé lett s ugyszintén a közoktatásügyi miniszternek, a ki a múlt évben 11.000 forintot utalványozott ki az egyesület céljaira. Végül a székes fővárost emelte ki az egyesületnek nyújtott 4000 forinti segélyért. Szigethy Gyuláné az évi jelentést ismertette. A jelentésből kiemeljük, hogy az 1896/7. tanévben az intézet összes növendékeinek száma 426; ezek közül 60 benlakó. A háztartási iskolának tanfolyamába 17 növendék iratkozott be, a kik két csoportba osztva a legszébb eredménnyel tanulják azokat az ismereteket, a melyekre egy ügyes, gondos, takarékos jó házi asszonynak szüksége van. Ezután részletezen rajzolja a lefolyt egyesületi év történetét. A pénztári jelentést Hellebrandt Jánosné terjesztette elő. Az egyesület vagyona 220.385 frt. Végül Csiky Kálmáné indítványára egyhangulag alakították meg a választmányt. Tiszteletbeli választmányi tagokká választottak: gróf Battyhányi Gézané, Bischitz Dávidné, Csengery Antalné, Damjanich Jánosné, Ferenczy Ida, Károly Sándor grófné, Percsei Deszóné, Tisza Kálmáné, Wlassics Gyuláné, gróf Zichy Pálné, Zirzen Janka, Bálint Sándorné, Jablanczy Sándorné, Nyers Lajosné.

— **A honvédek sirjánál.** (A „P. F.“ eredeti távirata.) A budai Krisztinavárosi temetőben nyugvó honvédek sirjához a függetlenségi Kossuth Kör e hó 21-én, Budavára bevételenek évfordulóján testületileg fog kivonulni a kegyelet adóját leróni. A temetőben a dalkör fog énekelni, Pósa Lajos alkalmi költeményt szaval, Meszlényi Lajos orsz. képviselő és Székely Béla dr. emlékbeszédeket tartanak.

— **Uj gyermekkorház a fővárosban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az emberszeretnek szép ünnepe folyt le tegnap a fővárosban. Tegnap délelőtt avatták föl ünnepélyesen a Terézvárosban épült Bródy Adél — gyermek korházat, melyet Bródy Zsigmond főrendiházi tag emeltetett korán elhunyt neje, Bródy Adél emlékére. Az ünnepélyen jelen voltak: Bánffy Dezső báró miniszterelnök, Percel Desző belügyminiszter, Latkóczy Imre államtitkár, Chyzer Kornél dr., Müller Kálmán dr. és Fodor József dr. miniszteri tanácsosok, Korányi Frigyes dr. főrendiházi tag, Ráth Károly főpolgármester, Márkus József, Gerlóczy és Haberhauer polgármesterek, Rudnay Béla főkapitány, Vadnay Andor főispán, Radocsa János, Mezei Mór, Chorin Ferenc, Rosenberg Gyula, Neumann Ármán, Weisz Berthold és Visontai Soma orsz. képviselők stb. Az ünnepély heber zsolttár eléneklésével kezdődött, melyet a dohányutcai zsinagóga énekkara adott elő Lazaros főkantor vezetésével. Kohner Zsigmond izr. hitközségi elnök megnyitó beszéde után Ráth

